

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **M. J.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 28 maja 2025 r.,

wniosku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 11 kwietnia 2025 r.

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł
nie uwzględnić wniosku.

[PŁ]

UZASADNIENIE

Przed Sądem Rejonowym w Piotrkowie Trybunalskim zawisła sprawa z zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonego M. J. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 03.01.2025 r., sygn. [...], o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie popełnienia przez sędzię Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim X. Y., rozpoznającą sprawę II Cz 23/24, występuku z art. 227 k.k. albo, jak sformułował to zawiadamiający, art. 231 k.k. (w razie uznania, że X. Y. jest funkcjonariuszem publicznym), wobec stwierdzenia, iż zarzucony jej czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego.

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim, postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2025 r., zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie tej sprawy,

zarejestrowanej pod sygn. akt II Kp 149/25, do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości. W uzasadnieniu postanowienia wskazał, że skoro objętą zawiadomieniem jest sędzia jednego z wydziałów Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim, nadrzędnego względem sądu właściwego miejscowo, to w odbiorze społecznym może powstać przekonanie o braku bezstronności Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim przy rozpoznawaniu przedmiotowej sprawy.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

Przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 § 1 k.p.k. następuje tylko w wyjątkowych sytuacjach - gdy wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Do okoliczności przemawiających za przekazaniem sprawy należą między innymi sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie (choćby mylne) o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób w pełni obiektywny przez sąd miejscowo właściwy. Obowiązek wykazania, że w konkretnej sprawie zachodzą takie okoliczności spoczywa na sędzie występującym z inicjatywą w trybie art. 37 § 1 k.p.k. Pamiętać przy tym trzeba, że przepis art. 37 § 1 k.p.k. jako wprowadzający wyjątek od ogólnej zasady nie podlega interpretacji rozszerzającej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2021 r., II KO 109/21). Przesłankę dobra wymiaru sprawiedliwości należy więc wyklądać ściśle, bacznie uważając, czy w realiach danej sprawy jest ono rzeczywiście zagrożone.

Argumentacja przedstawiona przez Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim okazała się w tym względzie nieprzekonująca. Okoliczność, że osobą, wobec której skierowano zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa jest sędzia sądu nadrzędnego nad sądem właściwym miejscowo, wcale nie musi wywoływać stanu zagrożenia dla dobra wymiaru sprawiedliwości, poprzez wzbudzenie wątpliwości co do bezstronności sądu rozpoznającego zażalenie na postanowienie odmawiające wszczęcia w takiej sprawie postępowania karnego. Taka sytuacja mogłaby mieć miejsce, gdyby zażalenie zawiadamiającego miał rozpoznać sędzia pozostający w bliskich relacjach towarzyskich z osobą, przeciwko której skierowano owo zawiadomienie. Natomiast brak jest podstaw do powzięcia

takich wątpliwości w sytuacji, gdy znajomość tych sędziów jest wyłącznie służbowa – wynika z faktu pełnienia służby w jednostkach mających siedziby w tej samej miejscowości.

Z taką też sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Mając nadto na uwadze, że Sąd Rejonowy Piotrkowie Trybunalskim i Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim to jednostki o stosunkowo licznej obsadzie sędziowskiej, co wpływa na stopień znajomości sędziów w nich orzekających, uznać należało, że bez trudu można w Sądzie Rejonowym ukształtować skład orzekający złożony z sędziów, którzy nie są znajomymi sędzi Sądu Okręgowego X. Y., tym bardziej, iż orzeka ona w innym niż karny pionie. Nie ma więc realnych przeszkód do rozpoznania sprawy przez Sąd miejscowo właściwy.

Mając powyższe na uwadze, uznając, że dobro wymiaru sprawiedliwości nie przemawia za skorzystaniem w rozważanej sprawie z instytucji przewidzianej w art. 37 § 1 k.p.k., Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[PŁ]

[a.ł]